

Uchwała nr 101/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 9 października 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach nr XLII/246/2013
z dnia 13 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia zwolnienia od opłaty za gospodarowanie
odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach nr XLII/246/2013 z dnia 13 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia zwolnienia od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi — wobec istotnego naruszenia art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Świebodzicach nr XLII/246/2013 z dnia 13 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia zwolnienia od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu — Zespołu w Wałbrzychu — 27 września 2013 roku.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

W § 2 ust. 1 badanej uchwały Rada Miejska w Świebodzicach postanowiła, że „zwalnia się z części opłaty określonej w § 3 uchwały nr XXXII/187/2012 Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności, wyliczonej dla nieruchomości zamieszkałej przez rodzinę wielodzietną wychowującą i dotyczącą:

- 1) dzieci do 18 roku życia — na każde 3 (trzecie) i kolejne dziecko;
- 2) dzieci do 25 roku życia — w przypadku podjęcia dalszej nauki i będących na wyłącznym utrzymaniu rodziców — na każde 3 (trzecie) i kolejne dziecko”.

W § 2 ust. 2 wskazano, że „wysokość zwolnienia z opłaty, o której mowa w ust. 1 wynosi 50%”.

Jednocześnie w § 3 ust. 1 uchwały postanowiono, że zwolnienie jest dokonywane po złożeniu do Burmistrza Miasta Świebodzic deklaracji (w przypadku nowego płatnika) lub korekty deklaracji oraz dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uzyskania zwolnienia. W myśl zapisów § 3 ust. 2 zwolnienie obowiązuje od miesiąca, w którym złożono ww. dokumenty.

Powołane postanowienia uchwały w sposób istotny naruszają art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.) — zwanej dalej „u.p.cz.”. W myśl tego przepisu rada gminy określając warunki opłat zgodnie z metodą, o której mowa w art. 6j ust. 1 i 2 u.p.cz., może różnicować stawki opłat, wprowadzać zwolnienia przedmiotowe, ustanawiać dopłaty dla właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 u.p.cz., spełniających ustalone przez nią kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat. Z kolei zgodnie z art. 6j ust. 2a u.p.cz. rada gminy może zróżnicować stawki opłaty w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy.

W przypadku wprowadzenia zwolnień przedmiotowych art. 6k ust. 4 u.p.cz. należy czytać łącznie z jej art. 6j ust. 2a, który umożliwia organom stanowiącym gmin różnicowanie stawek opłaty w zależności m.in. od liczby mieszkańców. Ustawa nie przewiduje jednak różnicowania stawek w zależności od wieku mieszkańców nieruchomości (będących lub nie na wyłącznym utrzymaniu rodziców), ich sytuacji prawnej lub majątkowej, czy innych cech wyróżniających mieszkańców danej nieruchomości spośród ogółu mieszkańców gminy (np. dzieci lub osoby dorosłe). Ustawa nie przewiduje również zwolnień o charakterze podmiotowym.

Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) organy samorządu terytorialnego mogą ustanawiać akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. W związku z powyższym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może wprowadzać w akcie prawa miejscowego zapisów wykraczających poza granice upoważnienia ustawowego.

W ocenie Kolegium zwolnienie z opłaty, wprowadzone w § 2 badanej uchwały, odnosi się do osób zamieszkujących nieruchomość i nie ma charakteru zwolnienia przedmiotowego, a tylko takie może wprowadzić organ stanowiący na podstawie upoważnienia zawartego w art. 6k ust. 4 u.p.cz.

Kolegium wskazuje również, że w przypadku wprowadzenia przez radę zwolnień przedmiotowych, o których mowa w art. 6k ust. 4 u.p.cz., obowiązują one z mocy prawa. Właściciel nieruchomości nabywa zatem prawo do takiego zwolnienia w przypadkach określonych przez radę — bez konieczności przedkładania wraz z deklaracją dokumentów potwierdzających posiadane uprawnień do uzyskania zwolnienia. Zapisy § 3 ust. 1 i 3 uchwały, uzależniające „dokonanie” zwolnienia od złożenia Burmistrzowi dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 uchwały, jak również zapis ust. 2, z którego wynika, że „zwolnienie obowiązuje od miesiąca, w którym złożono dokumenty określone w ust. 1”, są niezgodne z wyżej wymienioną zasadą.

Ponadto Kolegium zauważa, że wbrew tytułowi uchwały i postanowieniu zawartemu w § 2 ust. 2 uchwały Rada Miejska nie dokonała zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, lecz wprowadziła ulgę w tej opłacie, czego nie przewidują obowiązujące przepisy. Zgodnie bowiem z art. 6k ust. 4 u.p.cz. rada gminy może wprowadzać jedynie zwolnienia przedmiotowe.

Mając na uwadze powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Świebodzicach przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus